

Wetsvoorstel Differentiatie Pabo – Wat doen we aan diversiteit?

In onze vorige post legden we uit waarom de pabo's nu nog geen beslissing kunnen nemen over nieuwe opleidingen. Maar dat betekent niet dat we de urgentie van het probleem negeren. Ook wij zien dat onze opleidingen en het basisonderwijs nog veel te weinig divers zijn. Wat doen de pabo's op dit moment om daar verandering in te brengen en meer doelgroepen aan te spreken?

1) Leeftijdsprofileringen binnen de huidige pabo

Bij het merendeel van de pabo's is de kleuterstage niet meer verplicht. Wel heb je overal stageperiodes in de onderbouw en in de midden-/bovenbouw. Er zijn ook veel mannelijke studenten die aangeven dat ze dit een verrijking vinden, omdat ze zelf niet zo snel aan de onderbouw hadden gedacht. Binnen de bestaande pabo's kunnen studenten al kiezen voor leeftijdsprofileringen, vaak vanaf het derde jaar van de opleiding. In sommige gevallen start deze specialisatie al in het tweede jaar. Dit laat zien dat de vraag naar gespecialiseerde opleidingen waarschijnlijk kleiner is dan vaak wordt aangenomen in de politiek. Hierbij wordt verwezen naar het recente ECBO onderzoek: ['Tweede evaluatie pabo pilots uitgebreide specialisaties jonge kind en oudere kind'](#)

2) Alliantie Divers voor de Klas

De pabo's hebben samen met Stichting Meestert!, de PO-Raad en de Vereniging Hogescholen de [Alliantie Divers voor de Klas](#) opgericht. Het doel? Meer mensen uit diverse doelgroepen enthousiasmeren om voor het onderwijs te kiezen, vooral degenen die nu niet vanzelfsprekend deze stap zetten.

Diversiteit onder leerkrachten is essentieel. Leerlingen hebben rolmodellen nodig: leraren met verschillende achtergronden en ervaringen. Het is ook van belang om diverse schoolteams te hebben op alle scholen. Het gaat daarbij niet alleen om culturele diversiteit of genderdiversiteit, maar ook over een mix aan universitair opgeleide leerkrachten, hbo-opgeleide leerkrachten en lerarenondersteuners en mbo-opgeleide onderwijsassistenten. Dit versterkt niet alleen de ontwikkeling van kinderen, maar zorgt ook voor onderwijs dat beter aansluit bij hun behoeften. Meer weten? Kijk op www.diversvoordeklas.nl.

3) Bi-diplomaopleiding alo-pabo

De pabo's werken samen met de opleidingen voor leraar lichamelijke opvoeding (alo) om bi-diplomeringstrajecten aan te bieden, beter bekend als de alo-pabo. Deze opleidingen zijn inmiddels bij [alle zes alo's](#) beschikbaar, waardoor er nu een landelijk aanbod is.

De alo-pabo trekt een andere doelgroep, waaronder meer mannen, en biedt studenten de mogelijkheid om zowel in het klaslokaal als in de gymzaal te staan. De eerste lichting van deze unieke opleiding studeerde af in 2023. Meer weten? Lees over de eerste

afgestudeerden: [Sport en Strategie](#). Hoewel nog niet alle opleidingen afgestudeerden hebben, biedt dit traject veelbelovende kansen voor diversere instroom in het onderwijs.

4) Teachers college Windesheim

Een mooi voorbeeld van een andere inrichting van lerarenopleidingen waardoor een brede doelgroep bediend wordt is het Teachers College in Zwolle. Studenten van het Teachers College krijgen een brede introductie in het onderwijs. Ze maken kennis met verschillende onderwijsniveaus, zoals het primair onderwijs, gespecialiseerd onderwijs, voortgezet onderwijs en mbo.

In het tweede jaar kiezen studenten hun profiel, bijvoorbeeld de pabo, een combinatie van pabo en voortgezet onderwijs, of twee vakken binnen het voortgezet onderwijs. Dit biedt veel flexibiliteit en kansen om een carrière te kiezen die echt bij hen past. Meer informatie vind je op: [Windesheim Teachers College](#).

5) Onderzoek en verwerking van aanbevelingen

In een rapportage heeft de Alliantie Divers voor de Klas onderzocht hoe pabo's meer mannelijke studenten kunnen werven en succesvol naar het onderwijs kunnen begeleiden. Ook is gekeken naar de ondersteuning van startende meesters en de samenwerking met scholen op dit gebied. Hierbij wordt verwezen naar rapportage 'inventarisatie maatregelen 'mannen op de pabo' (2024)

De rapportage bevat diverse aanbevelingen, waarvan het grootste deel inmiddels door de meeste pabo's is overgenomen. Een blijvende uitdaging is echter het vinden van voldoende mannelijke rolmodellen, zowel op de pabo als op de stagescholen. Dit benadrukt het probleem van de vicieuze cirkel waarin diversiteit moeilijk te vergroten is zonder voorbeelden.

Uit onderzoek van de pabo's blijkt een belangrijke reden waarom jongens minder vaak voor de opleiding kiezen: zij krijgen vaak negatieve reacties als ze op de havo of het vwo aangeven naar de pabo te willen. Dit betekent dat jongens die wel kiezen voor de pabo stevig in hun schoenen moeten staan om deze reacties naast zich neer te leggen. Op 16- of 17-jarige leeftijd is dat niet voor iedereen even makkelijk.

Een snellere en effectievere oplossing ligt in het verbeteren van het imago van de pabo op middelbare scholen. Het is essentieel om juist die jongens te bereiken die interesse hebben in de opleiding, maar het nu niet durven uit te spreken.